UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ekklēsiastēs Solomōntos Emmetrōs Metaphrastheis

Dolscius, Paul

Lipsiæ, 1559

VD16 B 3639

Κεφα. ζ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69711

Visual Library

οὐχὶ τὸ μέλλον ἔμεν, τόπερ οὔπω ὄν, οὐνόματ' ἦεν,
πρὶν τοῦ γεννᾶσθαι, κτίστορι γνωστὸν ἐόν;
καὶ ὅτι τόδ' εἶθ' ἑκὸν εἴτ' ἀέκον περὶ σάρκα βροτείην,
ἤμελλ' εἰσδύνειν, θνητὸς ἔμελλέ τε βροτός;
οὐκ ἐριδαινέμεναι σθένον, εἰ μὴ ἐτώσια, κείνῳ,
εἶδος ὅτ' οὐ τοῖον δῶκεν, ἢ ἄλλο ἑοί.
νήπιος οὖν πᾶσις πρὸς κρείττον' ἔθ' ἀντιφερίζων
τὸν θεόν, ἀφραδίης κῆρ τ' ἐμπίπλειος ἀνήρ.
ὅσσα βροτοῖς δεδίδοι θεὸς ἢ τερπνὰ ἠὲ καὶ οὐχί,
εὖ θέσθ', ἀνθρώπου καὶ σοφοῦ ἔργον ἔη.

ΚΕΦΑ. ζ.

Τίς δὲ σάφ' οἶδε βροτῶν σωτήριον ὅ, ττι κεν εἴη
τῆδ', ὡς ἐν γαίῃ περ φυγάδ' ἀλλοτρίῃ;
ὡς χρόνου εἰν ἀκαρεῖ γάρ τις σκιὴ οἴχετ' ἄοπτος·
ὡς ἄφαρ ὁ βρότεος γίνεται οὔτι βίος.
τίς δ' ἂν φαίη ἀνὴρ εὖ εἰδὼς μαντοσυνῶν περ,
μέλλοντ' ἐν κόσμῳ αὐτοῦ ὄπισθεν ἔμεν;
καὶ ὅ, ττι κεν ἢ κακὸν ἢ ἀγαθὸν μαλακαὶ πόδες ὧραι
μέλλωσ' ἀνθρώποις ὠκυμόροισι φέρειν.
τῶν οὖν ἐσσομένων ἀμελὴς κλέος ἐσθλὸν ἀείρειν
σπεῦδε. ὃ ὑπὲρ γαίην ὄφρα μέτεσι βίου.
πολλῷ εὐκλείης λαχέειν γὰρ φέρτερόν ἐστι,
ἢ μύρον εὐῶδες, καὶ πολύτιμον ἔχειν.
κρεῖττόν τ' ἐν βιότοιο τέλει τὸ πανύστατον ἦμαρ,
ἠὲ τὸ πρώτιστον τῆς γενέθλης περ ἐόν.
καὶ τοῖς μυρομένοις πολὺ λώϊόν ἐστιν ὁμιλεῖν,
ἢ τοῖς ἐν λέσχαις ἡδὺ πίουσι μέθυ.

κείνοις συμμιχθεὶς γὰρ πότμον ὁμοῖον ἀθρεῖς
θνητογενῶν πάντων, πηλογόνων τε βροτῶν.
τὸν σὺ ζωὸς ἐὼν ἔτι σῷ ἐνικάτθεο θυμῷ,
καὶ σὲ τελευτήσειν μνώμενος ὄντα βροτόν.
καὶ δ' κατηφεῖσθαι τοι εὐφραίνεσθαι ἄμεινον,
μνήμων εὖ ἔμμεν ἐπεὶ δρᾷ τὸ κατηφῆ ἔμεν.
λύπης ἐχέθυμος ἀνὴρ μελετᾷ φρεσὶν ἧσιν, ἄφρων δὲ
γήθεα ἣ κραδίη κενὰ διώκει ἀεί.
κρεῖττον ἀκουέμεναι τοι εὐφρονέοντος ὁμοκλὴν
εἴη ἄν, ἢ ἀφραδοῦς αἱμύλι' ἀνδρὸς ἔπη.
ὡς δὲ μέγ' αἱ κάλαμαι λακοῦσι καππυρίσασαι,
οὐλόκομον, ἣ φαίσου ἃς νέμετ' ὠκαμένος:
τοῖον δ' ἡ πέλεται ὁ γέλως τοι ἀβελτέρου ἀνδρὸς,
χάρμα μινυνθάδιον δηλονότ', ἠδὲ κενόν.
ὡς τὸ κακηγορίη φθονερῶς διαβαλλέμεναι ἐσθλοὺς,
πῆμα μέγ' ἀνθρώποις γηγενέεσσι φέρει.
τοῦτο φίλον παχνοῖ ἀνδρὸς πινυτόφρονος ἦτορ,
καὶ θυμὸν φθινύθει εὖ μεμαῶτα ποιεῖν.
δεῖ δὲ τὸν ἀρξάμενον δρᾶν ἔμπης εἶμεν ἄοκνον,
οἷσ' ἐπεχείρησεν, πράγεσιν ἐντεμένειν.
μήτ' ἀπροσκέπτως τὶ ποιεῖν, σκοπέειν δὲ τελευτὴν,
ἧς δ' παρὸν καὶ ἅπαν ἔσθ' ὅτε πρᾶγμα τύχῃ.
καὶ γὰρ τῆς ἀρχῆς τὸ τέλος πολὺ λώϊόν ἐστι,
καὶ τοι ἄρξασθαι κρεῖττον ἂν ἢ τὸ τελεῖν.
οὔτ' ἂρ ὁ τλήσας κἀκ ἀνὴρ ταλασίφρονι θυμῷ,
τοι ὑποδηνοφεής φέρτερός ἐστι πλέου.
μὴ χόλον αἰφνιδίως ἀδικούμενος ὀξὺν ἀνάψῃς,
ἐν γὰρ φωλεύει νηπίῳ ἀνδρὶ χολή.
καὶ μὴ δυσφορέων τοῖς γινομένοισι πιφαύσκῃς,
τοῖον πρὸς κραδίην λευγαλέην σέθ' ἔπος.

τίπτ'

τίπτ᾽ εὐημερίην ἔλαχεν τὰ παλαιά, τὰ νῦν δὲ
πλεῖστα δυσημερίης ἐστὶν ἅπαντα λυγρῆς;
οὕτω γὰρ φρονέειν οὐκ ἀνδρὸς ἐπίφρονός ἐστι,
ἀλλὰ χαλιφροσύνης τοῦ κέαρ ἐστὶ γέμον.
ὅττι καθὼς τὰ παρόντα κακοῖς βαρέεσι βέβριθεν,
ὡς σφετέρας ἔχον καὶ τὰ πρὶν ὄντα δύας.
χρήμασιν ἡ πινυτὴ τι κακὸν συζευγμένη ἐστί,
καὶ μέγα τῶν ζώντων φῦλ᾽ ὀνίησι βροτῶν.
ὡς γὰρ ἐπιφροσύνη μάλα χρῆμα βιωφελές ἐστι,
ὡς χρῆσθ᾽ ὁ πλοῦτος χρήσιμος εἰδότ᾽ ἔφυ.
ἀλλ᾽ ἐχέθυμον ὅμως τοι πλούσιον εἶναι ἄμεινον.
μοῦνα ἐπεὶ ἡ σοφίη ἐστὶ δότειρα βίου.
εἰ καὶ μὴ δοῦλα ξυνάπαντα γένοιτό κεν αὐτῇ,
μήτ᾽ ἀλλαχθῆναι ἔμπαλιν οἷά τ᾽ ἔοι.
φράζεο γὰρ θεόδμητά μοι ἔργ᾽ ἐπ᾽ ἀπείρονα γαῖαν,
τίς δύνατ᾽ εὐθύνειν καμπύλ᾽ ἃ τεῦξε θεός;
τοὔνεκεν εὐτυχίης χαίρων ἀπόλαυε παρούσης,
δυστυχίην τε πάλιν τέτλαθ᾽, ἄλυπος ἐών.
ἀμφότερον γὰρ ὁ παντοκράτωρ τεκμήρατο θνητοῖς,
νῦν μὲν ἐσθλ᾽ αὐτοῖς, νῦν δὲ λυγρὰ διδῶν.
ὡς τῶν μελλόντων εὖ εἰδότα μηδένα εἶναι,
καὶ τὰ παρόντα βροτοῖς πάντ᾽ ἀβέβαια πέλειν.
πόλλ᾽ ἴδον ἐν ζωῇ, κἀν πολλοῖς πολλάκις ἔγνων
φθίσθαι ὑπ᾽ ἐνδικίης ἄνδρα δίκαιον ἐῆς.
καὶ μακροχρόνιον ζῆσαι τὸν ἀτάσθαλον ἄνδρα,
πάσχοντ᾽ εὐμοίρῳ ἐν βίῳ οὔτι κακόν.
μὴ σοφὸς εἶν᾽ ἐθέλῃς παρὰ μέτρον, μήτε δικάζων
ἀκλινοῦς ζητῇς τὠκριβὲς ἐνδικίης.
ὄφρα μὴ ὠμηστὴς γίνοιό ποτ᾽ ἀνδρολετήρ τε,
καὶ σαυτὸν φθείρων ὠμοφρονοῦντα λάθῃς.

ἀλλὰ μὴ ἀφραίνοις ἔμπης, ἢ ἀτάσθαλα τλαίης,
    μὴ ταχὺ πότμος ὑπὲρ σὸν καὶ ὄλοιο μόρον.
ἔστιν ὅτ᾽ ἐνδικίης μάλα συμφέρει ἀντέχεσθαι,
    ἔστιν ὅπου χώραν καὶ ἡ ἐπιείκεια ἔχει.
πῶς δ᾽ ἂν δύσκολον ἂν διακρίνειν εὐμαρὲς εἴη
    τοῦτο, κανὼν δείξει εἴς σοι ὅδ᾽ οὐ σφαλερός.
εὐσεβίην μετιὼν θεὸν ἅζεο αἰὲν ἐόντα,
    σφάλμα γὰρ ἐκφεύξῃ πᾶν, μὶν ἀρωγὸν ἔχων.
πολλάκις ἡ σοφίη πλέον ἢ δ᾽ ἐκ ἐρισθενέες περ
    ἐν πόλει ἄνδρες, ἔτην κάρτος ἔεσσαθ᾽ ἑόν.
ἀλλ᾽ οὐκ ἄνθρωπος πάμπολλα πρὸς ἐσθλὰ ἐωργὼς,
    ἄμμορος ἀμπλακίης ἐστὶν ἐπ᾽ αἶαν ὅλην.
μήποτ᾽ ἐπεσβολίας τῶν σῷ ἐνικάτθεο θυμῷ,
    τῶν κωτιλλόντων οὐ παρεόντα κακῶς.
τῶν σέθεν οἰκείων ἵνα μὴ περὶ ἀκηδέ᾽ ἀκούῃς,
    πολλά τε μηδεμιῆς πίστιος ἄξι᾽ ἔπη.
οἶσθα δὲ ὡς ἄλλους κακὴ ἔφης καὶ πολλάκις αὐτὸς,
    ψευδέι δεννάζων τοὺς ἀπεόντας ὀπί.
τῶνδε πεπείρημαι πάντων πινυτόφρονι θυμῷ,
    εἰδὲν ἐελδόμενος σφῶν ἔτι πλεῖον ὅμως.
ὡς δὲ μὴ ἰδμοσύνης ἅψασθαι ἔδορα τελείης,
    τηλόσ᾽ ἑώρακ᾽ ἐμοῦ αὐτίκα τήνδε φυγεῖν.
τῆς ἀνθρωπείης διανοίης τηλόθι ναίει
    ἡ σύνεσις, πάσης ἄμμορος ἀμπλακίης.
κἂν μυχάτοις κεῖται τῆς γῆς κευθμῶσιν ἄοπτος,
    τῶν οὐχ εὑρήσει διζόμενός νιν ἀνήρ.
ἔνθεν δ᾽ αὖ ξύμπαντα μαθεῖν μευ ἐμαίετο θυμὸς,
    ἄπτα μὴ ἀνδρομέῳ ἐς ἀκίχητα λόγῳ.
ὥστε μὲ ἀφραδίης εἰδήμονα τῶν ἀσεβούντων,
    τῆς τε πλάνης ἀφρόνων ἐν βίῳ ἴδριν ἔμεν.

τοῖα δὲ

τοῖα δὲ φραζομένῳ πλέθεν ἐμοὶ ἄμμορος αἰδοῦς
  πικροτέρη δόξεν τοι θανάτοιο γυνή.
εἰδομένη κλόπιμον πολυώπις ἄρκυσι θυμόν.
  ᾧ θηρᾶτ' ἀνδρῶν πλήθεα πόλλ' ἀφρόνων.
φῦλα νοῦ ἀγρεὺς κεχρημένα ἠδ' ἐραστάς,
  τῶν τε ἀσελγούντων ὄμμασιν οἷσι κρατεῖ.
δίκτυον ὡς κρύφα γὰρ φρεσὶν ἧς ὑποκάρδιον ἴχει,
  οὕτως αἱ αὐτῆς δέσματ' ἔασι χέρες.
καὶ ξυνάπαντα πέλει ὀλοφώϊα, ἡ μὲν ὄψις,
  ἠδὲ λάλημα, κακῆς ἔκγονον ἠδ' ὑ φρενός.
τῆσδ' ἄτης περιλημμένον οἱ θεὸς ἄνδρα φυλάξει,
  ἀλλ' ὁ δρόων αὐτῆς οὐχ ὅσι' ἔασεθ' ἕλωρ.
ταῦθ' ὁ πανηγύρεων ἐμὲ φησὶ φερώνυμος, εὑρεῖν
  ἡ εὐγνωμοσύνη ἐξεδίδαξεν ἐμέ.
ὡς δὲ δοάσσατ' ἐμοὶ συγκρίναθ' ἀνδράσιν ἄνδρας
  καὶ πρὰ θηλυτέρας θηλυτέρῃσι βαλεῖν:
ἐκ μὲν χιλιάδος τινὰ φῶτ' ἐξαίρετον εὗρον,
  οὐδ' ἐμίην δ' ἀγαθὴν χιλιὰς ἔχε κορῶν.
πρὸς τούτοις ἔγνων θεὸς εὐθὺν ὅτ' ἔκτισεν αὐτός,
  μητρὸς τὰ πρῶθ' ἧς ἐκγεγαῶτα βροτόν.
κεῖνον δ' ἰθείης ἀλογοῦντα καὶ ὀρθοκελεύθου
  πάμπαν ὁδοῦ, σκολιῆς ἀτραποῦ αἰὲν ἐρᾶν.
καὶ τέχνας ζητεῖν τῆς ἠπεροπευέμεναι ἄλλους,
  τοῦ τε διὰ σφείων πλείονα τῶν πρὶν ἔχειν.
τοὔνεκεν ἄλλος ἐπεὶ ἄλλοις εἴωθ' ἐπιχειρεῖν,
  πὰρ θεοῦ ἀρκεῖται οἷς λάβεν οὔτις ὅλως.
τίς σοφίης ἐπέβη τόσσης, ἵνα κεν διακρίνῃ
  ταῦτ'; ἐξηγεῖσθαι τίς τάδε πάντα δάῃ;